

Бр. Нг. 01-96/1
 02.02.22 год. VД
 Скопје-Zhkuip

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ ЗА 2021 ГОДИНА

Врз основа на член 69 став 3 од Законот за класифицирани информации(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19) Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации за своето работење во изминатата година подготвува извештај кој го усвојува Владата на Република Северна Македонија.

ЛЕГИСЛАТИВА, БЕЗБЕДНОСНА ОРГАНИЗАЦИЈА И ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Легислатива

Во текот на 2021 година продолжија активностите на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации (во натамошниот текст: Дирекцијата) за донесување на подзаконските акти што произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19).

Во пандемиски работни услови, уредбите за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации, за административна безбедност и за физичка безбедност на класифицирани информации беа предмет на усогласување со Секретаријатот за законодавство. Дополнително, текстот на Уредбата за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации беше усогласен со Министерството за одбрана којшто е надлежен орган за предлагање на подзаконските акти што произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*) пред Владата. Како резултат на тоа, изработката на предлог-текстовите на споменатите три уредби беше во завршна фаза, додека во текстовите на предлог-уредбите за информатичка и за индустриска безбедност на класифицирани информации беа инкорпорирани првичните забелешки од Секретаријатот за законодавство.

Во меѓувреме се работеше и на изменување и дополнување на Правилникот за формата и содржината на обрасците на безбедносниот прашалник и на безбедносните сертификати („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 123/2020). Новиот Правилник се очекува да биде донесен во текот на првата половина од 2022 година.

Во доменот на инспекцискиот надзор, во јуни 2021 година беше усвоена нова верзија на Методологијата за проценка на ризик за безбедноста на класифицираните информации при планирање на инспекциски надзор што првично беше донесена во месец декември 2020 година.

Во текот на извештајната година беа спроведени активности за изменување и дополнување на постојните акти за организација и за систематизација на работните места во Дирекцијата, а се работеше и на други интерни акти (правилници и упатства) со коишто се регулираат прашања од доменот на функционирање на Дирекцијата. Во тој контекст беа донесени три интерни акти од доменот на заштитата и спасувањето, вклучувајќи го и „Правилникот за заштита од пожари и експлозии“, како и неколку пишани процедури и упатства за работа во одделни сегменти што се од надлежност на Дирекцијата.

Исто така, беше изработен и сет од петнаесет акти за усогласување со Законот за заштита на личните податоци („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20), односно беа донесени следните акти:

- Политика за воспоставување систем за заштита на личните податоци;
- Правилник за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци во Дирекцијата за безбедност на класифицираните информации;
- Правилник за роковите на чување на личните податоци;
- Правилник за начинот на вршење на видеонадзор во Дирекцијата за безбедност на класифицираните информации;
- Правилник за определување на обврските и на одговорностите на администраторот на информацискиот систем и на овластените лица за обработка на лични податоци;
- Правилник за начинот на уништување на документите со лични податоци по истекот на рокот за нивно чување и за начинот на бришење, чистење и уништување на медиуми што се користат за обработка на личните податоци;
- Правилник за начинот на правење на сигурносна копија, архивирање и чување, како и за начинот на повторно враќање на зачуваните лични податоци што се предмет на автоматизирана обработка;
- Правилник за начинот на превенирање и управување со инциденти кои ја нарушуваат доверливоста, интегритетот или достапноста на личните податоци;
- Преглед на збирки на лични податоци кои се обработуваат и чуваат во Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации со рокови на нивно чување;
- Политика за креирање и употреба на лозинки за администратори;
- Политика за користење на преносливи уреди и работа од далечина (teleworking);
- Политика за чист екран и чисто биро;

- Процедура за копирање и умножување документи што содржат лични податоци;
- План и насоки за создавање систем за технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци;
- Анализа на ризиците на активностите за обработка на личните податоци и начинот на управување со ризици.

Безбедносна организација

Во 2021 година, Дирекцијата продолжи со активностите за обезбедување на безбедносни стандарди за ракување со класифицирани информации во државните и приватни ентитети, а особено во мрежата на подрегистри и контролни точки за класифицирани информации. Редовно се ажурираше листата на офицери за безбедност на класифицирани информации како клучен персонал за одржливост, спроведување и надзор на безбедносните политики за работа со класифицирани информации во секоја од релевантните институциите каде се ракува, циркулираат и се чуваат класифицирани информации.

При оценување на состојбите во субјектите коишто се вклучени во системот за заштита на класифицираните информации беа земани предвид наодите од извршените инспекциски надзори како една од основните алатки во изградбата на ефикасен и одржлив систем за заштита на националните и на странските класифицирани информации отстапени на користење на Република Северна Македонија, за воспоставување високо ниво на безбедносна култура и градење капацитети за заштита на класифицирани информации, како и за воспоставување и континуирано унапредување на системот за заштита на класифицирани информации на национално ниво.

Човечки ресурси

Во текот на извештајната година Одделението за управување и развој на човечки ресурси работеше со несмалена динамика во однос на претходната година. Имено, редовно беа извршувани активности поврзани со изработката на документи и материјали што се однесуваат на кадровски прашања, вклучувајќи водење персонални досиеја, изработка на решенија, пријави/одјави во ФЗО и ПИОМ и други органи, план за годишни одмори, евиденциски листови за прекувремено ангажирање, работни листи и друг вид евиденциски листи за вработените.

Воедно, поради зголемениот обем на работа во Дирекцијата, на почетокот на 2021 година беше објавен и следствено на тоа реализиран јавен оглас за вработување две лица на определено време. Во последниот квартал од годината беше спроведен уште еден јавен оглас за вработување едно лице на определено време.

Во истиот период од годината, согласно одобриениот годишен план за нови вработувања и унапредувања во Дирекцијата во 2021 година, беа објавени јавни огласи за три нови вработувања. Заради изборниот период, реализацијата на активностите врзани за огласите се префрли за почетокот на 2022 година.

Во однос на мобилноста на вработените, и во 2021 година продолжи упатувањето на вработени од Дирекцијата во Регистарот за НАТО/ЕУ класифицирани информации во постојаните мисии на Република Северна Македонија при НАТО и при ЕУ во Брисел, Белгија. Воедно, согласно потребите на Дирекцијата, во текот на годината беа реализирани активности за хоризонтална мобилност на вработените во рамките на Дирекцијата. Измените на податоците што резултираа од мобилноста на вработените навремено се внесуваа во системот на HRMIS.

Освен активностите поврзани со Годишниот план за вработување, беа реализирани и активностите поврзани со Годишниот план за обуки на административните службеници во Дирекцијата, според обврските од Законот за административни службеници, што подразбира, меѓу другото, водење евиденција, прибирање и комплетирање податоци за посетените обуки, како и правење полугодишни извештаи за реализирани обуки и номинирање на вработените за учество на обуки. Преку Одделението за управување и развој на човечки ресурси, за вработените во Дирекцијата беше организирана обука на тема „Правата од работниот однос кои се однесуваат на вработените кои имаат статус на административни службеници согласно Законот за административни службеници и кои се даватели на услуги согласно Законот за вработените во јавниот сектор, а кои сите заедно се подведени под Законот за работни односи“.

Како тековна активност, согласно Законот за административни службеници, во мај 2021 година со полугодишните интервјуа на административните службеници во Дирекцијата започна процесот за оценување на ефектот од нивното работење и истиот беше заокружен кон крајот на годината, при што беа опфатени и целосно реализирани сите негови чекори.

БЕЗБЕДНОСТ НА ЛИЦА КОРИСНИЦИ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Во текот на 2021 година планираните активности според Годишниот план на активности на Дирекцијата од доменот на безбедност на лица корисници на класифицирани информации беа спроведени според планираната динамика. Во континуитет се спроведуваа процедурите за издавање национални, НАТО и ЕУ безбедносни сертификати во соработка со безбедносните служби надлежни за вршење на безбедносните проверки и активности сврзани со обука на корисниците на класифицирани информации и контрола на условите во овој домен на безбедноста на класифицираните информации.

Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации по поднесени барања за издавање безбедносни сертификати изработи: 2663 барања за оперативна безбедносна проверка; 2338 национални, 425 НАТО и ЕУ безбедносни сертификати; 184 изводи од НАТО и ЕУ безбедносни сертификати. Вкупниот број на важечки национални безбедносни сертификати на 31.12.2021 година изнесува 15731. Додека вкупниот број на важечки безбедносни сертификати на 31.12.2021 година за НАТО е 277, а за ЕУ е 446.

Исто така, во Дирекцијата беа изработени и 77 решенија за одбивање на барањата за издавање безбедносни сертификати, 2 решенија за престанок на важноста на безбедносниот сертификат.

Воедно, беше извршена ревизија на издадените безбедносни сертификати чиј рок на важење истекува во 2021 година.

АДМИНИСТРАТИВНА БЕЗБЕДНОСТ, РАБОТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА СТРАНСКИ КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Во текот на 2021 година, ракувањето со странски класифицирани информации во Дирекцијата се одвиваше според воспоставените процедури за прием, обработка, дисеминација, дистрибуција, архивирање и чување на класифицираните информации. Динамиката на извршување на работните задачи беше во вообичаената рамка на целосна имплементација на постојните законски и подзаконски акти за безбедност на класифицирани информации. И во текот на 2021 година, Дирекцијата успешно одговори на предвидените активности за заштита на класифицираните информации координирајќи ја работата на воспоставениот систем на под-регистри и контролни точки. Со тоа, констатирано е дека задачите се завршени професионално и ефикасно во насока на навремена доставување на класифицираните и на некласифицирани материјали до крајните корисници. Исто така, и во 2021 година, Дирекцијата, со помош на својот обучен персонал, продолжи со обуката, давањето стручна помош, мислења и експертиза на државни органи и приватни ентитети, но и на домашни и странски претставници за правилно користење и ракување со класифицирани информации.

Следејќи ја динамиката на прием на странски класифицирани информации од претходните години Дирекцијата во 2021 година регистрираше намален интензитет на примени и обработени странски класифицирани информации во однос на извештајната 2020 година.

Според евиденцијата на Дирекцијата, во 2021 година примени се вкупно 908 НАТО документи, од кои 468 со степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“, 153 со степен „ДОВЕРЛИВО“ и 287 со степен „ИНТЕРНО“.

Од направената паралела на добиени НАТО класифицирани информации со 2021 година се забележува намалување на бројот на примените класифицирани информации.

Намалувањето на приемот на НАТО класифицирани информации во регистарот на ДБКИ се должи на тоа што документите кои се испраќаат преку NS WAN ситемот за потребите на Министерството за одбрана и Министерството за надворешни работи се испраќаат директно до нив, а во ДБКИ се доставуваат само на знаење.

Во текот на годината, во Дирекцијата се примени вкупно 114 ЕУ класифицирани документи, од кои 1 со степен „ДОВЕРЛИВО“ и 113 со степен „ИНТЕРНО“.

Кумулативниот збир на добиени странски НАТО и ЕУ класифицирани документи во 2021 година изнесува 1022. Тоа подразбира дека севкупно е намален приливот на странски документи во однос на претходната извештајна 2020 година.

Во однос на националните класифицирани информации, бројот на обработени национални документи во Дирекцијата во 2021 година изнесува вкупно 556.

ФИЗИЧКА БЕЗБЕДНОСТ

Тежиштето на активностите на работата во Дирекцијата од доменот на физичка безбедност во текот на 2021 година беше насочено кон задржување на веќе воспоставените стандарди за ракување и чување на класифицираните информации. Дирекцијата обнови дел од интерните акти и донесе нови во областа на физичката безбедност коишто ја подобрија работата и го подигнаа нивото на физичката безбедност во Дирекцијата.

Дирекцијата во континуитет ги следи и новите измени и предлог директиви за физичка безбедност на НАТО и како резултат на официјалното членство на Република Северна Македонија во НАТО, имаше можност и да даде свој удел во креирање на новата директива за физичка безбедност на НАТО.

Со цел задоволување на стандардите и функционирање на целокупниот систем за безбедност во Дирекцијата, тековно се врши редовно сервисирање на целокупната безбедносна опрема.

Во 2021 година во Дирекцијата во континуитет пристигаа барања од страна на државни органи и други правни лица за утврдување на условите за физичка безбедност во организациските единици и точки каде се ракува со класифицирани информации, при што беа превземени активности за контрола на условите и давање на стручно мислење за исполнетоста на минималните стандарди за физичка безбедност на класифицирани информации. Претставници од Дирекцијата исто така учествуваа во меѓуинституционални активности со стручна и експертска помош за воспоставување стандарди за физичка безбедност и набавка на опрема од овој домен на безбедност. На барање на одредени субјекти беа одржани и обуки за нивните вработени од аспект на физичката безбедност на класифицирани информации.

ИНФОРМАТИЧКА БЕЗБЕДНОСТ

Тежиштето на активностите на Дирекцијата во доменот на информатичката безбедност во 2021 година беше ставено врз доработката на текстот на новата Уредба за информатичка безбедност и на интензивирање на работата на воспоставените помошни авторитети за информатичка безбедност. Имено, на Националното тело за акредитација (SAA), Националното тело за безбедност на комуникациите (NCSA) и Националното тело за заштита компромитирачки електромагнетни зрачења (TEMPEST), како и на активностите за обезбедување услови за воспоставување на комуникациско-информатички систем до степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“ и соодветна TEMPEST опрема за зонирање на објекти каде што се процесираат класифицирани информации, со цел обезбедување соодветно ниво на безбедност за нивно чување и ракување и исполнување на условите за полноправно членство на НАТО.

Во рамките на иницијативата на Дирекцијата за безбедносна акредитација на комуникациско-информациските системи во државните органи низ кои се процесираат национални класифицирани информации, Националното тело за акредитација (SAA), коешто функционира во рамките на Дирекцијата, во текот на 2021 година спроведуваше активности врзани за неколку постапки за безбедносна акредитација на комуникациско-информациски систем со цел обезбедување соодветно ниво на заштита на системите заради соодветна заштитна на класифицираните информации кои се процесираат низ овие системи. Притоа, такви активности беа реализирани во Министерството за одбрана, во Собранието на Република Северна Македонија и во рамките на проектот на ОБСЕ за зајакнување на безбедноста на граничните премини.

Во текот на 2021 година Дирекцијата, како авторитет задолжен за спроведување на безбедносната политика на НАТО/EU, ја остваруваше редовната обврска на одржување и уредност на безбедноста на постојните системи за размена на класифицирани информации во Дирекцијата и во мрежата на подрегистрите за странски класифицирани информации во другите институции, во согласност со регулативите на НАТО/EU. Во таа насока, согласно акцискиот план за полноправно членство во НАТО, Дирекцијата активно учествуваше во воспоставување на системот за безбедна размена на НАТО класифицирани информации и го продолжи започнатиот процес за надградба на регистарскиот систем за процесирање на НАТО класифицирани информации. Со овој процес се унапреди целокупниот систем за размена на НАТО класифицирани информации, со што се зголеми безбедноста на класифицираните информации, а во исто време се зголеми и брзината и ефикасноста на нивната размена.

Националното тело за безбедност на комуникациите (NCSA) ја остваруваше својата улога на надзор врз безбедноста на комуникациите на системите на одделни државни органи за размена на класифицирани информации со странски субјекти и спроведување на договорените процедури.

Во текот на извештајната година беа преземени активности за набавка на соодветна ТЕМПЕСТ опрема за зонирање на објекти каде што се процесираат класифицирани информации, но по утврдените состојби на пазарот за таква специфична опрема и постапката за нејзина набавка, набавката не беше спроведена.

Активната улога на Дирекцијата во одржувањето и развојот на информатичката безбедност во Република Северна Македонија и во 2021 се остваруваше преку давање континуирана стручна помош и мислење во изработка на стручни решенија и донесување акти сврзани со оваа материја.

Секторот за информатичка безбедност интензивно работеше во насока на целосно исполнување и подигање на стандардите за информатичка безбедност во согласност со измените на безбедносната политика на НАТО/ЕУ и на директивите за информатичка безбедност. Во тие рамки беше вршена редовна проверка, одржување и ажурирање на комуникациско-информациските системи во Дирекцијата, како и редовно и вонредно сервисирање на опремата.

ИНДУСТРИСКА БЕЗБЕДНОСТ

Во 2021 година Дирекцијата продолжи со своите активности кон унапредување на работата на полето на индустриската безбедност на класифицирани информации. Во текот на годината, во Дирекцијата пристигнаа барања од домашни и од странски компании и други правни лица со барања за издавање национални безбедносни сертификати за 104 физички и за 3 правни лица.

Врз основа на поднесените барања до 31.12.2021 година, Дирекцијата изработи 27 национални и 34 НАТО безбедносни сертификати, 34 изводи од НАТО безбедносни сертификати. Дополнително Дирекцијата има издадено и 3 дозволи за пристап до национални класифицирани информации за 9 лица странски државјани. Во споредба со 2020 година, бројот на барањата за издавање безбедносни сертификати за правни лица и за физички лица во правните лица е зголемен.

Покрај редовната процедура за издавање безбедносни сертификати и дозволи за пристап на физички и правни лица од домашни и странски компании што учествуваат во класифицирани договори или тендери, Дирекцијата вршеше консултативна и експертска улога во постапки поврзани со безбедноста на класифицираните информации со домашни и странски компании што учествуваат во класифицирани договори или тендери.

ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР

Планираните инспекциски надзори во Годишниот план за 2021 година не беа реализирани од неколку причини, а како главни причини се издвојуваат задоцнетото уредување на проблематиката од инспекцискиот надзор во подзаконските акти што произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*) и изменетите околности на работење и функционирање на институциите заради глобалната состојба со здравствената пандемија предизвикана од вирусот COVID-19.

Во текот на годината се извршени само вонредни надзори кои кои не биле планирани во Годишниот план или во Дирекцијата се примени како барање, претставка или пријава за извршување на вонреден инспекциски надзор поради прекршување на безбедноста на класифицираните информации. Постапено е по седум пријави од различни државни институции. Притоа во четири субјекти е извршен вонреден инспекциски надзор и се изработени записници со наод на констатирана состојба за запирање на постапките поради немање основ за понатамошно постапување, додека по пријавите од останатите три субјекти е одговорено на барањата со други инспекциски акти и преписки.

Методологијата за проценка на ризик за безбедноста на класифицираните информации при планирање на инспекциски надзор, донесена во месец декември 2020 година, беше ажурирана со нови елементи според стандарди и критериуми од областа на инспекцискиот надзор каде се врши проценување на ризикот врз основа на идентификување на ризиците, како и проценка на тежината на штетните последици и веројатноста за нивно случување при вршење на инспекциски надзор. Новата верзија на Методологијата беше усвоена во месец јуни 2021 година.

Одделението за вршење на инспекциски надзор на безбедноста на класифицираните информации во текот на 2021 година беше пополнето со еден помлад инспектор кој по кратко време беше упатен на служба во Постојаната мисија на Република Северна Македонија во Брисел, Белгија.

МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Доменот на меѓународна соработка на Дирекцијата се реализираше со несмален интензитет и во 2021 година при што Дирекцијата оствари непосредна соработка со националните безбедносни авторитети на земјите од регионот и на земји членки на НАТО и на ЕУ, како и соработка со меѓународни институции во доменот на безбедноста воопшто, а со особен акцент на заштитата на класифицирани информации.

Во тој контекст, во текот на 2021 година континуирано се спроведуваа активности врзани за регионалната соработка со сродните служби на земјите од регионот, при што акцент беше ставен на учеството на Единаесетата конференција на SEENSA (форум на националните безбедносни авторитети на

земјите од југоисточна Европа) којашто заради пандемијата се одржа онлајн на 30 ноември 2021 година. Во рамките на онлајн конференцијата, Дирекцијата се осврна на тековните состојби, новитетите, предизвиците и напредокот во заштитата на класифицираните информации на национално ниво.

Во меѓународен контекст, во рамките на годишната пленарна седница на Мултинационалната работна група за индустриска безбедност (MISWG) којашто се одржаа во периодот од 7 до 15 септември 2021 година, а во којашто Дирекцијата има статус на набљудувач, Дирекцијата со своја презентација зема учество во онлајн работниот состанок на ad-hoc работната група за Странска сопственост, контрола или влијание (Foreign Ownership, Control or Influence – FOCI). Покрај активното учество во овој формат на соработка на официјалните работни и планарни состаноци, Дирекцијата продолжи и во 2021 година да допринесува во работата на горенаведената тематска работна група со доставување на материјали (одговори на сеопфатни прашалници и сценарија) коишто се однесуваат на националната легислатива и практичните искуства од областа на индустриската безбедност и безбедноста на лица-корисници на класифицирани информации.

Во врска со склучувањето билатерални спогодби за размена и заемна заштита на класифицирани информации на владино ниво, во 2021 година беа потпишани два билатерални договори. Имено, на 26 февруари 2021 година во Скопје беше потпишан Договорот меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Република Грција за заемна заштита на разменетите класифицирани информации, додека на 21 декември 2021 година беше потпишан Договорот меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Соединетите Американски Држави за безбедносните мерки за заштита на класифицирани информации. По иницијатива на Франција за изменување и дополнување на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Француската Република за размена и заемна заштита на класифицирани информации потпишана на 5 ти јули 2010 година, Дирекцијата, во соработка со амбасадата на Франција во Република Северна Македонија и Министерството за надворешни работи целосно го услогласија текстот на Нацрт - амандманот за изменување и дополнување на горенаведената предметна Спогодба и го достави на понатамошна постапка за размена на ноти со што и официјално ќе се изврши измена на потпишаната Спогодба помеѓу двете земји и ќе биде сообразна со законските измени на Франција.

Во однос на иницијативата на Министерството за надворешни работи за утврдување на приоритетни држави за Република Северна Македонија со коишто ќе се иницираат преговори и последователно ќе се потпишат билатерални и/или меѓународни договори, Дирекцијата изготви листа на држави - приорити со соодветна рамка на критериуми за приоритетност. Следствено на тоа, во текот на 2021 година, со доставување на Нацрт-текст на Договор за размена и заемна заштита на класифицирани информации а во координација со Министерството за надворешни работи, Дирекцијата иницираше започнување билатерални преговори со Холандија и со Летонија, додека беа направени напори за

продолжување на активностите за отпочнување преговори со националните безбедносни авторитети на Норвешка, на Белгија и на Молдавија. По иницијатива на државата Израел, беа водени разговори и за обновување на преговорите за потпишување на билатерален договор за размена и заемна заштита на класифицирани информации помеѓу двете земји.

Воедно, во текот на годината, беа остварени контакти со сродните служби на земји од регионот и пошироко по основ на доставени барања за спроведување безбедносна проверка за лица што поднеле барање за издавање безбедносен сертификат. Во поглед на соработката со TAIEX канцеларијата на Европската комисија, поради пандемијата, и во 2021 година, Дирекцијата продолжи со напорите за реализација на преостанатите TAIEX активности. Поради пандемијата, планираната студиска посета во Р. Словачка од областа на физичката безбедност на КИ е одложена за реализација во 2022 година, додека регионалната работилница за менаџирање на ризици за класифицирани информации е анулирана со можност за повторно аплицирање за работилница од односната проблематика.

Во контекст на соработката со меѓународните институции на чиишто програми за работа е фокусиран голем дел од надворешната политика на Република Северна Македонија, Дирекцијата активно учествуваше на состаноците на Комитетот за безбедност на НАТО. Во однос на соработката со ЕУ, во текот на 2021 година Дирекцијата продолжи со своето активно учество во активностите врзани за Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА), и тоа во поглавје 31 - Надворешна безбедносна и одбранбена политика (НБОП).

Во рамките на Програмата на Женевскиот центар за управување со безбедносниот сектор (DCAF) за реформи во разузнавачкиот сектор на Република Северна Македонија (2021-2026), во 2021 година Дирекцијата активно учествуваше на завршните фази на промоција на финализираниот проект на DCAF - „Заеднички оперативни процедури за спроведување надзор и контрола врз безбедносно-разузнавачките служби“ со своја експертиза од делокругот на работа на Дирекцијата. Воедно, во 2021 година, во соработка и со финансиска асистенција на DCAF, Дирекцијата организираше конференција за промоција на Коментарот на Законот за класифицирани информации којшто беше целосно поддржан од Канцеларијата на DCAF во Скопје. Во рамките на продолжување и продлабочување на соработката со DCAF, Дирекцијата изготви и Е-туториал за класифицирани информации којшто е успешно имплементиран и претставува функционална алатка - задолжителна етапа во процесот за аплицирање за добивање на безбедносен сертификат, а воедно служи и како инструмент за подигање на свеста за ракување со класифицирани информации.

ОБУКА И СОВЕТОДАВНА ПОМОШ НА КОРИСНИЦИТЕ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Во текот на извештајниот период, сите активности врзани за организирањето и посетувањето на обуки, советувања и слични настани беа предусловени од глобалната здравствена пандемија предизвикана од вирусот COVID-19. Настанатата состојба со ограничени човечки ресурси и променети услови на работење и функционирање на институциите и на државите воопшто, ја принудија Дирекцијата да ги прилагоди своите активности за давање обуки на корисниците на класифицирани информации и за учество на настани врзани со стручно усовршување на вработените преку „online“, односно виртуелно присуство на советувања, вебинари и други состаноци.

Воглавно, стручно-консултативните состаноци и брифинзи на коишто беа давани насоки за правилна примена на националната законска регулатива за класифицирани информации, согласно утврдената потреба и на барање на државните органи и другите институции и правни лица за обука и стручно мислење, во текот на годината се спроведуваа „на далечина“ и со почитување на донесените мерки и препораки од Владата. На подеднаков начин, според динамиката на Министерството за надворешни работи, се вршеа брифинзи со лица од Министерството во подготовки за заминување во ДКП-ата на Република Северна Македонија во странство.

Во контекст на активностите што беа поддржани од TAIEH инструментот на Европската комисија, во текот на извештајниот период не беше реализирана ниедна активност.

Како резултат на предусловот за електронско аплицирање за добивање безбедносен сертификат, воведен со Законот за класифицирани информации(*), во 2021 година акцент беше ставен на учењето на далечина, односно на „online“ обуката за заштитата на класифицираните информации.

Во рамките на Дирекцијата, преку Одделението за управување и развој на човечки ресурси, во соработка со консултантското друштво „Правоматика“, за вработените беше организирана интерната обука на тема „Правата од работниот однос кои се однесуваат на вработените кои имаат статус на административни службеници согласно Законот за административни службеници и кои се даватели на услуги согласно Законот за вработените во јавниот сектор, а кои сите заедно се подведени под Законот за работни односи“.

Воедно, согласно програмата на Министерството за информатичко општество и администрација, вработените во Дирекцијата активно ги следеа „online“ обуките за административни службеници, а учествуваа и на други специјализирани обуки од доменот на развојот на човечките ресурси, финансиското работење и сл.

УЧЕСТВО ВО РАБОТА НА МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНИ ТЕЛА И ДРУГИ ИНИЦИЈАТИВИ

Во 2021 година, Дирекцијата, согласно своите законски надлежности, продолжи да учествува во работата на повеќе меѓуинституционални тела и работни групи. Формата на учеството беше условена од донесените мерки и препораки од Владата за работа и функционирање во услови на глобална здравствена пандемија.

Во контекст на интегративниот процес за пристапување кон ЕУ, во текот на 2021 година Дирекцијата учествуваше во работата на Работната група за надворешна безбедносна и одбранбена политика под раководство на Министерството за надворешни работи, со ангажман во изработката на Глава 31 од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА).

Во текот на годината, претставници на Дирекцијата учествуваа во проекти и иницијативи организирани од страна на Женевскиот центар за управување со безбедносниот сектор (DCAF) во доменот на безбедноста и реформите на безбедносниот сектор во Република Северна Македонија.

ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ

Финансиското работење на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации во 2021 година се извршуваше според одредбите на Законот за извршување на Буџетот на Република Северна Македонија за 2021 година и согласно утврдените средства во Буџетот наменски, рационално, економично и ефикасно. Вкупниот буџет на Дирекцијата беше реализиран преку буџетските програми за 2021 година, и тоа: Програмата 10 - Администрација и Програмата 20 - Спогодба за размена на класифицирани информации РМ-ЕУ.

Во 2021 година на Дирекцијата ѝ беа одобрени буџетски средства во висина од 36.624.000,00 денари. Средствата за финансирање на активностите според плановите и програмите во Дирекцијата се обезбедуваат единствено од Буџетот на Република Северна Македонија и се основен ресурс од кој директно зависи реализацијата на плановите, програмите и потпрограмите.

Континуираноста во планирањето за обезбедување на дефинираните потреби со расположливите финансиски ресурси и вклопување во рамките на фискалните можности и ограничувања подразбира утврден процес на континуирано поставување цели и редослед на активности и задачи за реализација на стратешките цели на Дирекцијата.

Изразено во бројки, 24.474.000,00 денари, или 66.83% од вкупниот буџет беа наменети за основни плати и придонеси за социјално осигурување за вработените во Дирекцијата. Од нив 17.882.000,00 денари беа наменети за платите и придонесите на вработените во седиштето на Дирекцијата во Скопје, а со преостанатите 6.592.000,00 денари беа за трошоците за платите и придонесите на

вработените на Дирекцијата упатени на работа во Делегацијата на Република Северна Македонија при НАТО во Брисел.

Во делот од буџетот наменет за вршење на основната дејност на Дирекцијата во висина од вкупно 12.150.000,00 денари или во проценти 31.17% од вкупниот буџет, средства предвидени за капитални расходи предвидени се во износ од 4.329.000,00 денари, од кои за купување опрема и машини 2.619.000,00 денари, купување на возила 1.550.000,00 денари, вложување и нефинансиски средства 160.000,00 денари. Другите средства за извршување на редовните активности на Дирекцијата во висина од 7.821.000,00 денари беа распоредени на следниот начин: за патни и дневни расходи 733.000,00 денари, за комунални услуги, греење, комуникација и транспорт 1.650.000,00 денари, за материјали и ситен инвентар, 560.000,00 денари, за поправки и тековно одржување 950.000,00 денари за договорни услуги 3.040.000,00 денари, за други тековни расходи 400.000,00 денари, за надоместоци 404.000,00 денари и за разни трансфери 84.000,00 денари.

Реализацијата на буџетот на Дирекцијата за 2021 година по ставки е прикажана во Спецификацијата на расходи, дадена во прилог на овој Извештај.

Планот и динамиката на финансиското работење во Дирекцијата, се води и се реализира според принципите, нормите и постапките што важат во системот на планирање, програмирање, буџетирање и извршување и обезбедување интегралност на сите елементи и функции во рамките на Дирекцијата, како и во односите со другите субјекти кон кои Дирекцијата презема финансиски обврски.

Буџетот на Дирекцијата претставува годишен план на расходи по квартали за користење на средствата по сметки, програми, потпрограми и ставки одобрени од Буџет на Република Северна Македонија со Закон за извршување на Буџет на Република Северна Македонија со што се извршува Буџетот на Дирекцијата и се врши финансирање на поставените цели, политики, приоритети и задачи што произлегуваат од утврдените планови и програми на Дирекцијата. Основа за работа и реализација на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации претставува Стратешкиот план на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации, Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија, Фискалната стратегија на Република Северна Македонија, Макроекономските проекции.

Во Стратешкиот план на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации се содржани програмите и активностите со кои се планира остварување на поставените цели во наредниот тригодишен период. Со процесот на поднесување на предлог-буџетското барање за тековната, односно наредната фискална година, како и проекциите за двете последователни наредни години се координираат во еден интегрален модел на среднорочно буџетирање и ефективно управување со јавните финансии.

Буџетските барања се должат на претходно спроведен процес на идентификување на потребите од организациските структури (сектори и

одделенија) задолжени за спроведување на претходно донесените планови и програми во рамките на Дирекцијата за финансирање на приоритетите во буџетската година.

РЕЗИМЕ

Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации во 2021 година успешно ги извршуваше своите законски надлежности во својство на авторитет за спроведување и унапредување на безбедносната политика со класифицираните информации на национално и на меѓународно ниво. Со унапредувањето на националната законска регулатива и политиката на континуирани обуки, совети, експертска помош, постојана стручна надградба на персоналот, како и редовен и вонреден инспекциски надзор врз спроведувањето на стандардите, нивото на безбедноста во работата со класифицирани информации во Република Северна Македонија во континуитет се зголемува.

Директор
Стојан Славески

СПЕЦИФИКАЦИЈА НА РАСХОДИ - на еднакво корисник(минута година)

Датум : 01/02/2022

Корисник: 05002 - - пид

По користници (ниво 2

Од 01/01/2021 До 31/12/2021

Сите расходи

Конто	Бюџет	План	Реализирано	Разлика	%	Остаток	%
401 10 Основни плати	13,062,000.00	12,371,917.00	12,371,836.00	81.00	100.00	690,164.00	94.72
402 10 Придоноси за социјално осигурување	4,820,000.00	4,790,917.00	4,790,999.00	316.00	99.99	29,401.00	99.99
404 10 Надоместиле	404,000.00	401,999.00	401,999.00	0.00	100.00	2,001.00	99.50
414-00 10 Капитални резерви-Купување на опрема и машини	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
420 10 Плати и дневни расходи	733,000.00	733,000.00	690,300.00	42,700.00	94.17	42,700.00	94.17
421 10 Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	1,450,000.00	1,450,000.00	1,426,690.00	23,140.00	98.40	23,140.00	98.40
423 10 Материјали и ситен инвентар	470,000.00	470,000.00	461,274.00	8,726.00	98.14	8,726.00	98.14
424 10 Поправки и текено одржување	350,000.00	350,000.00	349,546.00	454.00	99.87	454.00	99.87
425 10 Договорни услуги	500,000.00	500,000.00	468,670.00	11,330.00	97.73	11,330.00	97.73
426 10 Други текени расходи	400,000.00	400,000.00	348,764.00	51,236.00	87.19	51,236.00	87.19
464 10 Разни трансфери	84,000.00	84,000.00	82,461.00	1,539.00	98.17	1,539.00	98.17
480 10 Купување на опрема и машини	2,196,913.00	2,196,913.00	73,483.00	2,123,430.00	3.34	2,123,430.00	3.34
485 10 Вложувања и нефинансиски средства	160,000.00	160,000.00	137,080.00	22,920.00	85.68	22,920.00	85.68
486 10 Купување на возила	1,550,000.00	1,550,000.00	1,549,257.00	743.00	99.95	743.00	99.95
401 20 Основни плати	6,000,000.00	6,488,796.00	6,486,751.00	13,034.00	99.76	514,239.00	91.43
402 20 Придоноси за социјално осигурување	592,000.00	362,368.00	362,368.00	0.00	100.00	229,042.00	61.31
421 20 Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	200,000.00	200,000.00	187,525.00	12,475.00	93.76	12,475.00	93.76
423 20 Материјали и ситен инвентар	90,000.00	90,000.00	88,857.00	1,143.00	98.73	1,143.00	98.73
424 20 Поправки и текено одржување	600,000.00	600,000.00	459,103.00	141,897.00	76.35	141,897.00	76.35
425 20 Договорни услуги	2,540,000.00	2,540,000.00	2,485,713.00	54,287.00	97.86	54,287.00	97.86
480 20 Купување на опрема и машини	422,087.00	422,000.00	419,832.00	2,168.00	99.49	2,255.00	99.47
ВКУПНО	36,624,000.00	35,172,499.00	32,660,858.00	2,511,641.00	92.86	3,963,142.00	89.18